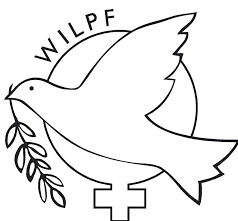

Робоча група з питань жінок і миру

Результати опитування українських громадських організацій, щодо їх обізнаності про роботу ОБСЄ в напрямку сприяння встановленню ґендерної рівності

Опитування було проведено ХОФ «Громадською альтернативою» в рамках проекту «Strengthening Civil Society Cooperation in the OSCE Region in Regards to Security, Human Rights, Conflict Resolution and Gender Equality» за фінансової підтримки Федерального міністерства закордонних справ Німеччини

**Результати опитування
українських громадських організацій,
щодо їх обізнаності про роботу ОБСЄ
в напрямку сприяння встановленню гендерної рівності**

Протягом листопада 2017 року Харківською обласною фундацією «Громадська Альтернатива» було проведено коротке он-лайн опитування організацій. Дслідження відбувалося в рамках моніторингу реалізації Плану дій ОБСЄ з підтримки гендерної рівності в Україні, що проводить Міжнародна коаліція "Платформа громадянська солідарність" та мало на меті з'ясувати основні уявлення організацій, переважно профільних, про роботу ОБСЄ у напрямку встановлення гендерної рівності, а також виявити їх пропозиції для покращення цієї роботи та взаємодії з громадянським суспільством.

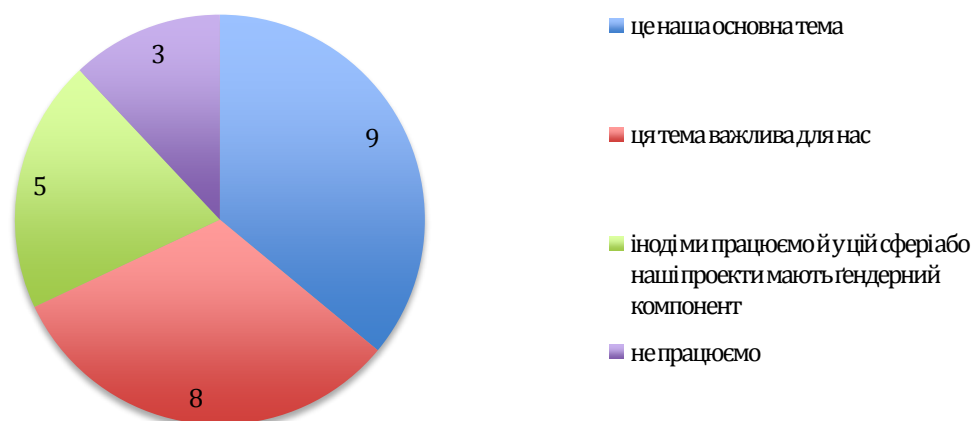
В опитуванні взяли участь 25 організацій. Серед них є такі відомі організації, що працюють із проблематикою прав жінок та гендерної рівності, як

- Фонд ім. Г. Бюлля в Україні,
- Гендерний центр Волинської області,
- "Феміністична майстерня",
- Центр "Жіночі перспективи",
- Харківська жіноча організація "Сфера",
- Бюро гендерних стратеній та бюджетування,
- "Сучасна жінка",
- Всеукраїнська організація "Жіночий консорціум України" та інші.

Всі 25 організацій в той чи іншій мірі працюють у сфері прав людини та встановлення демократичних цінностей. Серед названих напрямків роботи, що пов'язані із предметом дослідження:

- гендерна демократія
- впровадження гендерної рівності в усі сфери життя суспільства
- гендерна рівність, подолання торгівлі людьми, подолання домашнього насильства, захист прав жінок
- права жінок, права ЛГБТ
- гендерна політика
- просування ідей гендерної рівності, підтримка жіночих ініціатив та спільнот, сприяння інтеграції гомосексуальних та бісексуальних жінок у суспільство
- підтримка гендерних перетворень, просування ідей гендерної рівності та підвищення статусу жінок в Україні, а також посилення експертного потенціалу фахівців з питань гендеру
- захист економічних прав жінок, розвиток жіночого та соціального підприємництва
- гендерна рівність та права дитини
- питання гендерної рівності в медіа та через неформальну освіту для молоді
- протидія дискримінації
- ширша участь жінок у політиці та їх представництво у владі

Як ваша організація працює з гендерною проблематикою?

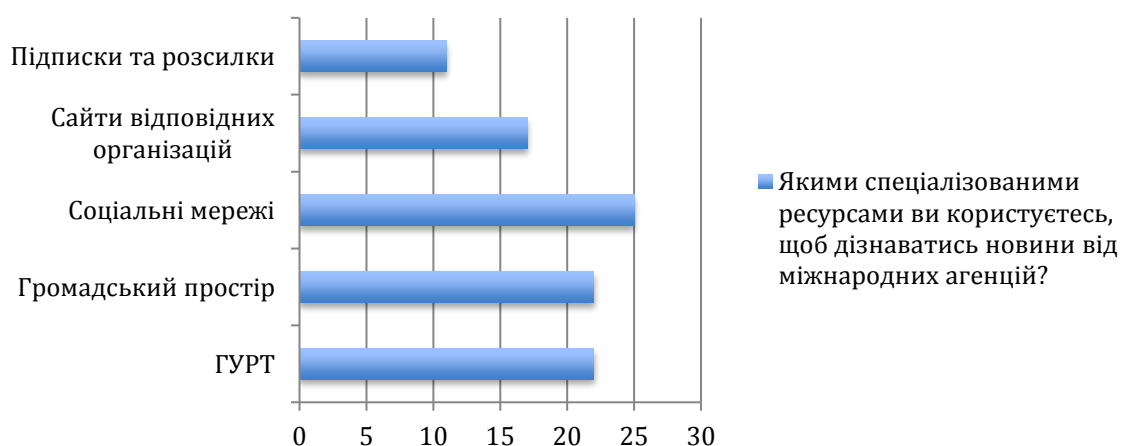

Власний рівень обізнаності щодо проблематики гендерної рівності опитані представники організацій оцінили досить високо – 20 з них вказали, що обізнаність на експертному або наближеному до нього рівні.

Цікаво, що 10 з опитаних організацій, не знайомі із мандатом ОБСЄ, кілька плутають його з ініціативою ООН - Ради Безпеки ООН 1325 "Жінки. Мир.Безпека".

Джерелами інформації щодо діяльності міжнародних агенцій організації назвали:

Якими спеціалізованими ресурсами ви користуєтесь, щоб дізнаватись новини від міжнародних агенцій?

14 організацій вказали, що не знають про активності ОБСЄ щодо подолання гендерної дискримінації. Інші відмічали моніторинг, навчальні семінари та конференції, окремо було названо роботу з поліцією. Як можна побачити нижче, не все з названого має відношення до діяльності в сфері гендерної рівності:

- Тематичні проекти, експертизи, тренінги та круглі столи та ін.
- Дуже добре знайома з успішною роботою Тетяни Руденко (шкода, що вона вже не в Україні) та Тетяни Медун (організація курсу для патрульної поліції з домашнього насильства та торгівлі людьми)
- Спостереження за дотриманням прав, збір відомостей про їх порушення в організаціях
- План дій по підтримці гендерної політики
- Підтримка курсу з профілактики домашнього насильства та торгівлі людьми для патрульної поліції
- Моніторинг порушень прав людини під час акцій, проведення зустрічей із активістами та активістками
- Тільки про моніторинг
- В мене враження, що тренінги і конференції на цю тему проводяться постійно, однак більше активностей зосереджено на Сході, тому до нас не доходить. Знаю, що у Вінницькій області є проект для жінок зі статусом ВПО
- Навчальні заходи, конференції, дослідження в галузі подолання гендерної дискримінації в секторі безпеки, медійному середовищі, політиці, підтримка діяльності мобільних груп
- проведення тематичних конференцій
- Про роботу з правоохоронними органами щодо попередження насильства в сім'ї, а також про освітню програму для вчителів
- Семінари та навчальні програми для різних цільових груп, конференції

Рівень практичного знайомства з ОБСЄ в організацій не велики. Так більшість з них – 15 – вказали, що спілкувалися з представниками ОБСЄ на різноманітних заходах, 12 – брали участь в навчанні, організованого ОБСЄ, 10 – читали матеріали на сайті та/ або використовували навчальні і аналітичні матеріали ОБСЄ у своїй роботі, 6 організацій брали участь у конференціях, організованих ОБСЄ, також 6 – мають досвід роботи експертами в проектах, лише 3 організації реалізовували проекти за фінансової підтримки ОБСЄ, по 1-й запрошували експертів ОБСЄ до себе, приймали участь у проектах за фінансової підтримки ОБСЄ та брали участь у консультаціях стосовно ситуації з ВПО.

Досвід співпраці дійсно переважно містить навчання або тренерство та активності, при чьому все зазначене часто пов'язано з іншими, й напевно бтльш відомими, напрямками роботи ОБСЄ,

- Брала участь у тренінгу для тренерів з моніторингу прав людини
- Приймали участь у семінарах на тему інтеграції ВПО
- Досвід має мій колега. Проводив діалоги з примирення та порозуміння.
- Працювала тренеркою тренінгів для міліції з подолання торгівлі людьми, для патрульної поліції з домашнього насильства та торгівлі людьми, проводила тренінги та консультації для жінок-ВПО з впевненості в собі та комунікацій в проектах, пітриманих ОБСЄ
- Спостерігачі ОБСЄ присутні на багатьох наших заходах
- Виступала в ролі експертки на навчальному заході по програмі "Жінки, мир, безпека", організованому представництвом ОБСЄ в Україні
- Був моніторинг по зриву нашої акції на 8-е березня і один раз були на семінарі на тему запобігання гендерно обумовленому насильству, яке організовував відділ сім'ї Закарпатської ОДА
- Я була тренеркою в проекті з просування жінок в політику в 2005 році, з 2012 року - 2015р.р.- тренерка з протидії торгівлі людьми

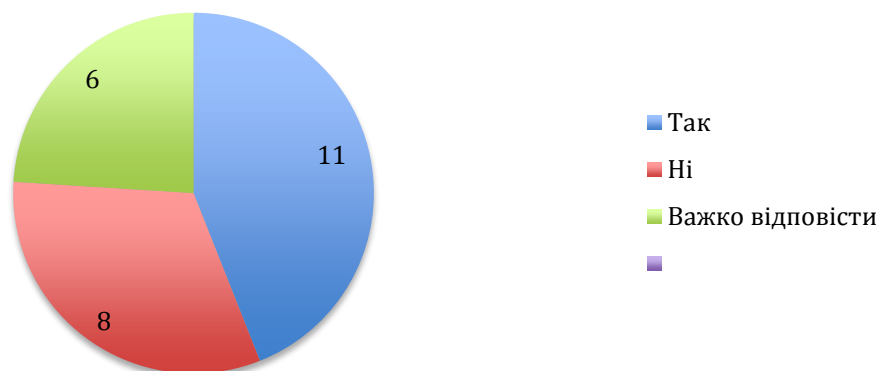
- Брала участь у навчальному семінарі, організованому ОБСЄ в Одесі, щодо міжнародної адвокації. Неодноразово спілкувалася та співпрацювала з представниками СММ в контексті проблематики незаконно затриманих осіб в зоні АТО, а також щодо інших тем, пов'язаних із порушенням прав людини в контексті збройного конфлікту на Донбасі та в Криму.
- Створення НПМ
- На жаль, у гендерній тематиці досвід співпраці незначний, ми співпрацювали переважно в контексті дотримання прав виборців
- Наші учасники беруть участь у навчальних заходах, що організовані ОБСЄ, викладали на курсах підготовки нової поліції, що відбувалися за підтримки ОБСЄ

Слід окремо звернути увагу на оцінку спільної діяльності, що була зазначена у відповіді на дане питання: “Зазвичай представниці ОБСЄ присутні на заходах; інколи вони нав'язливо розповідають про щось, що не дуже стосується заходу, але пов'язане з ОБСЄ. взагалі не дуже зрозуміло, в чому експертність фахівців та фахівчинь ОБСЄ, крім моніторингу”.

Про програми ОБСЄ щодо попередження домашнього насильства знає 13 організацій, про попередження торгівлі людьми – 9 організацій.

Серед організацій, що працюють з ОБСЄ у зазначених темах відмічено Ла-Страда Україна, “Волинські перспективи”, “Прогресивні жінки”. Пререважно називали навчання поліції з цих тем. Серед типових відповідей: “чула, що вони є”, “час від часу зустрічаю згадки, але описати докладніше не зможу”.

Чи знайомі ви із відображенням гендерної проблематики у документах та матеріалах ОБСЄ?

Учасники опитування називають План дій з підтримки гендерної рівності – 2 відповіді, посібник для журналістів – 1 відповідь або є посилання на досвід спостереження за виборами: *“Під час виборчого процесу, коли у фокусі уваги моніторингової місії є гендерна рівність у виборчому процесі. Періодично знайомимось із звітами Моніторингової місії ОБСЄ.”*

Переважає більшість опитаних не знайомі з політикою гендерної рівності при прийомі на роботу в ОБСЄ – 18 відповідей, знають про це лише 3 особи – з пояснень *“Організація намагається дотримуватися гендерного балансу при прийомі на роботу”*, іншим було важко відповісти.

Висновки та рекомендації:

Очевидним є недостатній рівень обізнаності організацій, навіть відомих та профільних із діяльністю ОБСЄ взагалі й стосовно гендерної рівності зокрема.

Як зазначено в одному з коментарів до анкети – *“Діяльність ОБСЄ більше спрямована на співпрацю з органами влади, аніж на громадський сектор. Це характерна ознака не лише цієї інституції, на жаль”*.

З боку громадських організацій висловлюються побажання в співпраці, але на основі більшого врахування реальних потреб та розуміння громадянського суспільства, бачення ним проблематики, більшої відкритості самої інституції та інформування про свою діяльність, її результати і можливості співпраці.

Очікується менш формальний підхід до проблеми гендерної рівності, посилення роботи у регіонах і співпраці з організаціями на цьому рівні.

Варто продумати методи комунікації й донесення інформації про навчальні заходи та конференції, щоб розширювати коло партнерів та запрошувати тих, хто дійсно працює у темі.

Вочевидь варто розширювати співпрацю зі ЗМІ та активізовувати висвітлення діяльності інституції їх силами. Також вони є важливою цільовою групою, чію обізнаність щодо прав людини, протидії дискримінації та сприяння гендерній рівності необхідно постійно підтримувати. Так серед методів зацікавлення у співпраці в сфері гендерної рівності може стати у нагоді конкурс журналістських робіт, тематичні семінари та тренінги саме для журналістів або у змішаних групах, зокрема щодо використання гендерночутливих термінів у контенті ЗМІ.

Вдалим прикладом вирішення проблем можуть стати відкриті зустрічі з громадянським суспільством, як одін раз було зроблено на початку зброєного конфлікту, коли цікавість до ОБСЄ у населення помітно зросла, а велика кількість запитань залишалися без відповіді. Дооечі, питання відкритості й публічності результатів діяльності інституції залишається відкритим. Вочевидь публікацій на сайті недостатньо, а його навігація має підлягати періодичному перегляду на предмет зручності.

Добре було б використовувати наявний потенціал організацій громадянського суспільства, налагоджувати співпрацю із місцевими експертами, доносити інформацію про можливості експертної взаємодії до потенційно зацікавлених осіб та організацій.